

Onor. Biblioteca Universității din Cluj

Sibiu

Ziarul Comunității Maghiare din România
A Romániai Magyar Népközösség lapja

A Timis-Torontali törvényszék bejegyzési száma 83.
(Dos. No. 934/1938)

Dr. VARNAY ELEMÉR
felelős szerkesztő

Gandhi ultimátuma

Gandhi nevéhez fűződik az az ultimátumszerű üzenet, amit az indiai kongresszus küldött a napokban Angliának, a megszálló brit katonaságnak Indiából való teljes kivonása vegett. Anglia természetesen nem tartja időszerűnek most már még az indiai alkotmány reformálását sem, nemhogy a katonaság kivonását, éven akkor, amikor a japán hadsereg ott áll ugrásra készen a kiűzés India titán, hol csak egy tüzesóvat kell eljőni és a sóhajtozva, zizegve-sziszegve vonagló dzsungelvilág azonban lángra lobban.

Nagybritanniának nem tartja oportúnusnak és nem tartja udvariasságnak a kongresszus küldött, hogy épen a legrosszabbkor áll elő ezzel a követeléssel. Ma azonban már nem lehet szó még diplomáciai udvariasságról sem. Az üzenetet tudomásul kell venni, mert annak ultimátumszerű hangjában olyan erőteljesen nyilvánul meg a demónium függetlenségi törekvése, hogy utána már csak egy lépés következhetik: a cselekvés.

Hogy milyen események játszódhattak le Indiában, mielőtt ez a kongresszusi határozat megszületett volna, azt nem tudhatjuk. Annyi azonban egészen bizonyos, hogy Gandhi, az agg proféta, nagyon megfontoltan javaslatát, mielőtt azzal a plénum elé lépett volna. Mert azt az angolok is tudják, hogy Gandhi gondolkozik, mielőtt határoz. Gondolkozik, még pedig legtöbbször egyedül, visszavonultan, teljes esendőségben. Olykor azonban hívő lelkesületű barátjaival együtt. És az ilyen abszolútnak is mondható szent elmélyülésben születik meg az a gondolat, amelyből aztán történelmi döntés lesz.

Ez a Gandhi-féle gondolkodás egyébként ugyanolyan lelki művelet, mint más nagy emberek, zsenik, proféták gondolkodása, amikor fenségeset, költőt, világ-raszólót alkotnak. A Mahatma gondolkodása azonban mégis annyiban különbözik mások gondolkodásától, hogy tökéletesen ért és hiszi a saját gondolkodásának egész lélektanát, szellemi mechanizmusát. Hiszi, hogy amilyen tökéletesen bele tud kapcsolódni az ő hindu hitének tükros világába, olyan tökéletes öntudattal képes átvonni abból a legtökéletesebb ösztönzéseket. S amit ilyenkor kigondol, az már a eszathatatlansággal egyenértékű gondolat és arra a történelmi időpontra, amelyre gondolatát kitermelte, kizárólagosan időszerű és alkalmas.

Vol idő, amikor Gandhi olyan biggadt, halogató, tartózkodó, sőt oportúnus politikával felintett Anglia felé, hogy méltán nyugtalanoknál kezdtek meghitt eszmefutásai is. Még inkább a függetlenségi harc tüzesvéri bengali tigrisei. Végül is meghajoltak az agg proféta előtt, mert ők is megéreztek ösztönösen, hogy arra az időre csak annyi volt megengedve a végzettől.

Gandhi gondolkozására rendezte be az életét, ami a hindu többszöri életűténnek tanai szerint annyit jelent, hogy az ő életének irányelve a test háttérbeszorítása az örökké élő é, örökké gondolkozó szellem javára és diadrajuttatására. E téren tanusított következetessége meg nem cáfolható, mert hetvennégy éves korában mindössze negyvennégy kiló az egész ember. Több ez, mint aszkézis, mert hiszen a testnek, mint burkolatnak, mint a lélek tokjának és közegének fenntartása és gondozása Gandhi számára is másodlagos kötelesség. Nemcsak azért, mert a hindu hitelvek szerint ebben a testben verekelné és tisztulni kell, hanem azért is, mert a test a gondolatok hangos szóval, vagy idelekkel való közléséhez is szükséges. Élettörekvéseinek lényege azonban mindig csak az, hogy összhangzatos összeköttetésbe lépessen az örökkévaló nagy „harmonióval”, és ennek hármas egységébe már halála előtt beleolvadhasson a lelke.

Ebből a világból kéri, várja, könyörgi az indusok irhatatlan bölése az irányító gondolatot minden elhatározásához. Ezért vonul vissza Gandhi a magányba, ezért igazza le testét és bűjtöl olykor heteken át, hogy élő összeköttetést kaphasson intuitíve azzal a minareni földi anyagból, salakból mentesített eszmei világgal, amelynek az ő vándorútra készülő lelke is egy része már. És amikor ebben a minden érzékeltől elvonatkoztatott élő esendben határozottan megkapja kérdéseire a választ, problémáira a megoldást, mint szent sugálmázást, akkor rendez el agyvelőjében s teszi alkalmassá a közlése, formálják is, amit kigondolt. És ha épen ez a gondolat let időszerű, amit továbbítani kell, nem kéri a szent ember enunciólni az egész nép előtt, sőt az egész világ előtt, amit népe számára az örökkévalóság szellemé üzent.

Igy született meg bizonyny az a gondolat is, amelyet a kongresszus diplomáciai formavárába öltöztetve, megküldött Angliának, gyors megfontolás vegett,

mivel most már számolni kell a nagy kalmár birodalmak, mert az üzenet providenciális lélektől származik, mint a szó tökéletes értelme szerinti ultimátum, vagyis amelyben benne van a halszathatatlanság átküldése, sürgetése is, Indiára néve ezzel eljött az idő teljessége. A nép indoi merj hallotta profétáján keresztül az örökkévaló Isten szavát.

Ezért van nagy jelentősége ennek a határozatnak, amely az indiai kongresszuson, mint isteni üzenet testet öltött. De főleg azért van még nagyobb jelentősége, mert tudjuk, hogy annak a kongresszusnak tagjai igen nagy többségben ugyanugy hisznek, érznek és gondolkoznak, mint ahogy Gandhi gondolkozik.

NAGY ZOLTÁN (Chisineu Cris-Erdőhegy).

A körülzárt Rosztov külvárosai előtt állanak már a tengely csapatai

Bekerített bolsevista csapatok megsemmisítése folyamatban van — Az angol légierő tizenket nap alatt száznyolcvankilenc repülőgépet veszített

Az események a keleti harctéren gyors egymásutánban követik egymást. Timosenko hadseregének balszárnya már tulajdonképpen csak utóvéd szerepét tölti be. Igyekszik feltartóztatni a német és szövetséges csapatokat addig, míg a Volga alsó folyása mellett új erődítési vonalat létesítenek. A tengelyhatalmak átlépték a Don alsó folyását is és ezzel nemcsak Rosztov bekerítése fejeződött be, hanem a bolsevisták számára használhatatlanná vált az a vasuti vonal is, mely Sztalinrádból Krasznodarba vezet. Az ezen vasuti vonaltól délkeletre eső területen a vörösöknek egyetlen vasutjuk sincsen, ami nemcsak a visszavonulást nehezíti meg, hanem az utánpótlást szolgáló is szinte megoldhatatlan nehézségek elé állítja. A szovjet hadvezetőség már levonta annak a következményeit, hogy Timosenko hadseregét szétverték és ezért a Kaukázus védelmét Vorosilov bolsevista tábornagra bízta. Sietve védelmi vonalat építenek a Kaspi-tenger parján fekvő Asztrahán és Krasznodar között, hogy itt tartóztassák fel a győzelmesen előhaladó tengelycsapatokat. A Kaukázus védelme rendkívül fontos a Szovjetunió részére, mert innen vezetnek az olajvezetékek egyrészt Bakuból Batumba, másrészt Machacs Kalából Toapse feketetengeri kikötőbe. Érdekes megemlíteni azt is, hogy Törökország megerősíti a Kaukázus szomszédos északkeleti határait. Ezzel valószínűleg meg akarja akadályozni, hogy bolsevista se regrések török földre meneküljenek. Ha arra kerülne a sor, hogy a vörösök kénytelenek lennének a Kaukázust is feladni, úgy Iránba vonulhatnának csak.

A német főhadiszállás legújabb jelentése

A német vezér főhadiszállásnak esztörtökön délután kiadott hivatalos jelentése szerint német és szlovák csapatok Rosztov előtt áttörték az ellenség erős hídfőállását és elérték a város szélét. Egy elvágott ellenséges csapatot megsemmisítettek.

A légierő egységei a Dontól délre vasuti vonalakat és ellenséges csapatmozdulatokat bombáztak.

Voronezről északnyugatra az ellenség elkeseredett támadásait visszautasították és egy német gyaloghadoszítályt ezen harcok közben harminckilenc bolsevista páncéloszt semmisített meg.

A keleti harctér középső szakaszán a mögöttes részben egy körülzárt ellenséges csapategységnek kitörési kísérlete meghiúsult. A véres harcokban elesett Ivanov vörös tábornok, a tizennyolcadik szovjet hadosztály parancsnoka is.

A Volchov- és Leningrád-szakaszon az ellenség

támadásai eredménytelenek maradtak.

A Finn-öbölben egy szovjet őrnaszádót elsüllyesztettek, egy másikat súlyosan megrongáltak.

Egyiptomban El Alameinnél az angoloknak légi-erőit támogatott és éjjel-nappal megismételt támadásait visszautasították. Sokszor elkeseredett közelharcra került a sor. A britek itt ezer hadifoglyot és igen sok páncéloszt veszítettek.

Német repülők támadást intéztek Nagybritanniára keleti és déli iparvidéke ellen. Iposwich és Brighton közelében hadifontosságú célokat bombáztak jó eredménnyel.

Az angolok július 10-től 22-ig száznyolcvankilenc repülőgépet veszítettek. Ezek közül száztizennegyvet a Földközi-tengeren és Egyiptomban semmisítették meg. Ugyanezen idő alatt a németek a britek ellen negyven gépet veszítettek.

A román légierő dicsőséges szerepe a bolsevista világellenesség elleni küzdelemben

Bucureștíből jelteti a Rador: A román légierőnek a bolsevista világellenesség elleni közös harcban való sikerteljes közreműködése újabb kiváló értékelésben részesült Hitler vezér és kancellár, a német véderő főparancsnoka részéről. A múlt hét folyamán összesen nyolcszáz Vaskereszt-rend és Német Sasrend-ki üntetésben részesítették a román repülőparancsnokokat, tiszteket, pilótákat, valamint a légierő szárazföldi személyzetét, továbbá a román légharító tüzérség, tájékozott csapatok és a légi műszaki egységek tagjait.

A kitüntetések a román légi központokban Bassenge vezérkari ezredes adta át ünnepélyes keretek között. E bensőséges bajtársi események során Bassenge ezredes beszédet mondott és hangsúlyozta a román egységeknek kiváló érdemeit a német

légierő oldalán folytatott vállvetett harcban való részvételben. Ezek az eredmények, mondotta az ezredes, biztositák hasonló egyéb sikereknek a háború jövő fejleményeiben, a végső győzelemig. A román repülőparancsnokok válaszukban megújították fegyvertestvéri odaadásuk ünnepélyes ígértét a közös ellenesség elleni harcban. A vörös és kékszíni szalag a német katonák mellén és a fekete-fehér-piros szalag a román bajtársak mellén ma olyan látvány, mely nem ritka a román főváros utcáin. Ez a kölcsönös értékelés hozzájárul a katonák közötti bajtársiasság elmélyítéséhez és ezzel a két nép kapcsolatának megerősítéséhez. Az új Európában, melyet a jövő béke terem meg, ezek a kapcsolatok mindkét nemzet kölcsönös érdekeinek megszilárdítói lesznek.

Légiriadó a szovjetkormány székhelyén

Stockholmból jelenti a Stefani iroda: Mint értesülnek, Kujbisevben, a szovjet kormány székhelyén szerdán reggel első ízben volt légi riadó, mely mintegy két órahosszat tartott. Kevésel ezután újabb riadót rendeltek el; ez az előbbinél rövidebb volt.

UJABB SÜLYOS SZOVJET LÉGI VESZTESÉGEK

Berlinből jelenti a Rador: Katonai forrásból közlik, hogy a szovjet légierő tegnap is újabb súlyos veszteségeket szenvedett repülőgépekben és pilótákban. Eddig beérkezett jelentések szerint a keleti fronton tegnap légi harcokban 49 bolsevista repülőgépet lőttek le.

Hat német gép hiányzik.

VOROSILOV

A KAUKAZUSI HADSEREG ELÉN

Stockholmból jelenti a Stefani iroda: A moszkvai

A török-szovjet határ részleges lezárása

Berlinből jelenti a Rador: Hivatalos nyilatkozat közli: Külföldön elterjedt hírek szerint a törökök részben lezárták volna a török-szovjet határt, feltételezve, hogy a keleti front déli körzetében folyó harcok folyamán a szovjet csapatok megkísérelhetik, hogy török területre lépjenek. Ezt a tényt berlini politikai körökben úgy értelmezik, hogy rávilágít Törökországnézőpontjára a keleti hadjárat lehető fejleményeire vonatkozóan.

FOKOZÓDIK A NÉMET NYOMÁS DELEN

Amszterdamból jelenti a Német Távirati Iroda: A brit hírközlési szolgálat közli Moszkvából, hogy a német nyomás a keleti front déli részén még erősebbé vált és a német előnyomulás folytatódik.

Litvinov szerint a Szovjet jelenlegi helyzete: második Dunkerque

Genfből jelenti a Német Távirati Iroda: Newyorkból származó értesülés ismerteti az United Press ügynökség legújabb tudósítását, mely szerint Litvinov, a Szovjetunió washingtoni nagykövete szerdán újabb értelemes lépéseket tett az Északamerikai Egyesült Államok kormányánál az európai második arcvonal felállítására érdekében. Litvinov ezalkalommal

a Szovjet jelenlegi helyzetét a szövetségesek Dunkerque-utáni helyzetéhez hasonlította.

Litvinov egyébként felhívta Roosevelt és az illetékes amerikai körök figyelmét azokra a veszélyekre, amelyekkel a szovjet hadihelyzetének gyors fejlemé-

nyei fenyegetnek. Nem szabad bevárni azt az időpontot, — mondotta, — amikor Timosenko tartalékai is mind felőrölték, mert akkor már késő lesz a második arcvonal megteremtése.

ANGLIA FÉLTI SAJÁT LÉTÉT

A Stefani iroda közli: Londonban a szovjetországi hadihelyzetre vonatkozó hírek mély benyomást keltenek. Az Evening Standard kifejti, hogyha Szovjet-országot végleges vereséget szenved, akkor Németország támadó ereje annyira megnövekszik, hogy még Anglia léte is veszélybe kerülhet.

Az Egyesült Államok háborús adósságai meghaladják a hetvenhat milliárd dollárt

Lisszabomból jelenti a Rador: A Stefani iroda értesülése szerint hivatalos kimutatás arról számol be, hogy az Egyesült Államok szövetségi államadóssága június hónap végén mintegy hetvenhat milliárd dollárt tesz ki. Ez a csillagászati számhoz hasonló összeg mutatja, milyen rendkívüli háborús kiadásai vannak az Egyesült Államoknak. Ugyanakkor kiderül az is, hogy ez a háború már nem olyan üzlet Amerika számára mint az előző világháború: mert a kincstár meg-

rendült helyzetének javítására újabb és újabb adók bevezetésére van szükség. Morgenthau éppen ezért az adózási rendszer teljes átalakítását sürgeti. Terveit azonban politikai körökben nem helyeslik, mert attól tartanak, hogy az újabb kincstári terhek még inkább népszerűtlenné tehetik ezt a háborút, amely az Egyesült Államokban már megindulásakor sem volt túlságosan népszerű.

Minden német katona átérzi a mostani háború döntő jelentőségét

Göbbels dr. propagandaügyi miniszter cikke a Reich című német hetilapban

Göbbels dr. német propagandaügyi miniszter a Reich című nagy német hetilap hasábjain beszámol a frontharcosokkal a napokban folytatott beszélgetéseiről és leszúri ezek tanulságait.

A német katona nemzeti és politikai szükségességnek tekint a győzelmet és előfőt nincs helye vitának, bármily áldozatok is követel tőle a tűzvonal, — állapítja meg a német miniszter. A front ismeri az ellenséget, ismeri az ellenség terveit, szándékait és tisztában van azzal, milyen sors várna az országra és népre, ha ki lenne téve az ellenség kénye-kedvének.

Ez a háború nagy megpróbáltatás, mellyel nemzetünknek ma, amikor történelmi sorsa előtt áll, szembe kell néznie. Amit elmulasztanak a háború idején, békekorban sohasem lehet megvalósítani. A német front-harcos tudja ezt. Távol tartja a veszélyt néptől és valóban hazáért, a családért, a házért és a tűzhelyért harcol. Ha az ellenség számbelileg fölényben van,

a német katona a harcban erkölcsi szempontból érzi fölényben magát.

Egy új világorradalmi elgondolás értelmében újabb lehetősége nyílik megismerni ennek az óriási harc-

nek megalapozottságát és jogosultságát s ebből háborús részvételének alapját képezi. Nem volt szükségünk egyetlen egyszer sem e háború pszichológiai irányának lényeges megváltoztatására. Nincs semmiféle említésreméltó véleménybeli eltérés a háborút illetőleg a fronton és otthon.

Minden német katona tudja, hogy ennek a háborúnak az elvesztése nemcsak nemzeti életünk összeomlását jelentené, — folytatja Göbbels dr., — de saját anyagi, sőt számos esetben fizikai létének is megsemmisítését jelentené. Viszont

a győzelem a nemzeti élet alapjának elképzelhetetlen létezését jelentené s minden német társadalmi és gazdasági létének oly biztosítását, aminél eddig még sohasem létezett. Ugyanakkor a német katona ma az egész emberiségnek földrészekre kiterjedt harcában az életsemleges óriási küzdelem eszközeinek éri magát.

A német katona fölényzetet ellenfeleivel szemben nemcsak jó kiképzésből és különösen fegyverei minőségéből ered; ennek igaz oka az, hogy a német katonát teljesen átérték az embereknek felsőbb ereje, amelykért harcol. (Rador).

Öt perc kistörténelem

A házasságközvetítő angol királynő

Erzsébet angol királynő kétségtelenül nagy uralkodó volt, megvoltak azonban a maga emberi, illetve női hibái. Házassági ügyekben például nagyon szeretett tanácsot adni és jaj volt annak, aki ezt a parancs-számba menő tanácsot meg nem fogadta. Maga a királynő élete végéig hajadon maradt és utolsó éveiben nagyon szeszélyes és hirtelenharadgu volt, amellet azonban éppen olyan hiu és tetszeni vágyó, mint azelőtt. Ragaszkodott ahhoz, hogy az udvarában élő fiatal lovagok és nemes hölgyek szívélyeiben ómondják ki az utolsó, döntő szót. Abban az időben — amin ezt az udvaroncok mondták — a házasságok nem az égből, hanem a királynő dolgozószobájában kötöttek. Ilyen módon sok szerencsétlen házasságot hozott létre Erzsébet királynő — és másrészt: sok olyan frigyel akadályozott meg, mely minden valószínűség szerint boldog lett volna.

Érthető, hogy a körülötte élő államférfjak között akadtak olyanok is, akik ellenszegültek a királynő zsarnoki akaratának és saját házassági ügyükben maguk kívántak dönteni. Ezek között tartozott Essex grófja és ennek barátja, Southampton gróf is. Essex a királynő határozott, akaratát ellenére is egy szép fiatal özvegyasszonyt vett el feleségül. Erzsébet királynő emiatt éltelenül megharagudott, haragja azonban lassanként elpárolgott és Essex gróf leg-alább is egyelőre, megmaradhatott az udvarnál viselt magas tisztségében, sőt nem sokkal később tábornaggyá nevezte ki őt a szélszélyes királynő.

Gróf Southampton abban az időben 25 éves volt. Mindenki szerette, Shakespeare, a nagy drámaíró is legjobb barátai közé tartozott több színművét Southampton-nek ajánlotta és barátságuknak örök emléket állított néhány gyönyörű szonettben.

Southampton a szép Eljsabeth Vernonba, barátjának, Essexnek unokahugába volt szerelmes és amikor megkérte kezét ennek a fiatal hölgynek, az szívesen mondtott igent. Mindenki örült a két lélek boldogságának, mert nyilvánvaló volt, hogy szerencsés és harmónikus lesz ez a házasság. Essex grófja a windsorj kastélyba ment hogy unokahugának Southampton gróffal való házasságához a királynő beleegyezését kikérje. Erzsébet azonban — Essex nagy megütözésére — a leghatározottabban kijelentette, hogy semmi körülmények között sem egyezik bele ebbe a házasságba. Essex hamar bejárt, hogy hiábavaló itt minden ékesszólás, minden érvelés: a makacs királynőt nem lehet rábírní arra, hogy akaratát megmássa. Meghajította magát és elment. Haladéktalanul Londonba utazott ott fejkereste Southamptont és a következőket mondotta neki:

— Kedves barátom, a királynő hallani sem akar házasságodról. Miért? Ó tudja! Vagy talán ő maga sem! Nos, azt ajánlom neked, tedd ugyanazt, amit én csináltam: házassodjál meg a királynő akaratát ellenére... Majd csak elszáll Erzsébet haragja!

Southampton gróf nagyon meg volt elégedve Essex tanácsával. Mostohaapja, Sir Thomas Heneage, a királynő kincstárnoka, nagyon aggódott ugyan és azt ajánlotta neki: ne huzzon újjat a királynővel és halassa el a házasságkötést, ő azonban kijelentette, hogy nem hajlandó boldogságát a királynő szeszélyétől függővé tenni. Elhatározták tehát, hogy Southampton grófnak London közelében lévő birtokán fogják az esküvőt a jegyagyzók pompával megtartani: mégpedig minél előbb, nehogy a királynő valamilyen módon megakadályozza a házasságkötést.

Az esküvőt valóban nemsokára meg is tartották. A Globeszínház leghíresebb művészei léptek fel az egybekelést követő ünnepségen. „A Szentjánáji álom” játszották — és maga Shakespeare alakította Oberhon szerepét.

A fiatal, örömtől sugárzó pár azonban nem sokáig örülhetett boldogságának. A megsértett királynő mindkettőjüket fogságba vetette és csak az udvarj emberek heteken át tartó könyörgésének köszönhető, hogy végre kiengedte őket a Tower vizsasztalan börtönéből.

Essexnek azonban soha többé nem bocsátotta meg Erzsébet, hogy akaratának ellenszegült és néhány évvel később, amikor a gróf a királynő eljelen való összeesküvés gyanújába keveredett, irgalom nélkül kivégeztette Angliának ezt a nagy államférfiát.

Figyelem! Az aradi CORSO-mozgó nyári kedvezménye Figyelem!

Minden pénteken és hétfőn este 7 órakor 30 lejes egységre helyárral tartunk előadást

Az angolok a bolsevistákat mozgósítják az indusok szabadságmozgalma ellen

Stockholmból jelenti a Német Távirati Iroda: Az angol fővárosból szerzett legutóbbi svéd értesülések szerint Londonban kedden közölték a külföldi újságírókkal, hogy az angol kormány, bármi történjék is, támogatni fogja az indiai brit akirályt az esetben, ha ez kénytelen lesz intézkedéseket fogantatni a „szabotázsakciókkal” szemben.

Ugyanebből a forrásból származó értesülés ismerteti azt a londoni nyilatkozatot is, mely szerint a Mahatma Gandhi által tervezett engedelmességi mozgalma a háborús erőfeszítések ellen irányuló szabotázsakciónak fogják minősíteni.

Az angolok rendbontó elemeket csempésznek az indusok közé

Amszterdamból jelenti a Német Távirati Iroda: A brit hírközlési szolgálat ismerteti az indiai brit kormány határozatát, melynek értelmében

hatályon kívül helyezik az indiai kommunista párt működésére és szervezkedésére vonatkozó tiltó rendelkezéseket.

A kormány egyik közleménye bejelentette, hogy az

A bolsevizmus polgárjogot nyert a brit birodalomban

A Stefani iroda megállapítása szerint a kommunizmus polgárjogot nyert a brit birodalomban azzal, hogy megadták a kommunis a pártnak a teljes mozgási szabadságot. A Stefani iroda ezzel kapcsolatban rámutat arra, hogy az angol kormány nem önszántából adta meg ezt a polgárjogot, hanem katonai gyengesége miatt kell teljesíteni Moszkva minden óhaját.

Nem eszmei okokból adják meg a mozgási lehetőséget, hanem ezzel akarják kárpótolni Moszkvát a katonai segítség elmaradásáért. Az indiai alkirálynak a kommunisták szabadbocsátására és a kommunista

Angol kormánykörökben nyíltan hangsúlyozzák, hogy Roosevelttől elnök és az Északamerikai Egyesült Államok teljes egészében helyeslik az angolok eme álláspontját. A Daily Herald című londoni lap élesen támadja Mahatma Gandhit.

A támadó cikk értelmi szerzői, a kiszivárgott hírek szerint, a kormányban résztvevő munkáspárti tagok.

Churchill azt mondta volna Attlee helyettes miniszterelnöknek, hogy Angliának egységes arcvonalat kell alkotnia Gandhival szemben s ebben az arcvonalban a munkáspártnak feltétlenül részt kell vennie.

összes kommunistákat kiengedik a börtönökből. A brit hírközlési szolgálat ezzel kapcsolatban megjegyzi, hogy a kommunisák fogságból való kiszabadítása minden feltétellel nélkül történt.

Nagyszámú kommunistát szabadon engedtek, az újabb letartóztatási utasításokat pedig visszavonták.

párt működésére vonatkozó rendeletével kapcsolatban, amely szerint a kommunis pártot a többi párttal egyenlő jogok illetik meg, olasz körökben feltesszük a kérdést, vajjon miért látják be ezt csak most, amikor India népe elhatározta, hogy szembe fordul az angolokkal. Ugy véljük, hogy az indiai alkirály hamarosan megbánja elhatározását, mert könnyen lehetséges, hogy az indiai kommunisták az angolok ellen fordulnak,

akik eddig minden eszközzel letörték a kommunista mozgalmat.

Három óras bombazáport zúdítottak a japánok Csungking ipari negyedeire

Tokióból jelenti a Német Távirati Iroda: Julius 22-én a kínai harctéren a hadihelyzetet a japán légi-erő különösen élénk tevékenysége jellemzi.

Egy japán bombázó légi raj három órány keresztül támadta Csungking városát. A város ipari negyedében nagy károkat okoztak.

Egy repülőgépszerelő üzem teljes egészében leégett és csak néhány fala maradt meg az épülettömbnek. Másik két csungkingi repülőgépszerelő üzem szintén

bombáztak, az itt okozott károk viszonylag kevésbé súlyosak.

A Hszingtan—Kvehszing vasutvonalát, Kijang közelében, bombatartalálattal elpusztították.

A kvantungi arcvonalon Shaocsu városáért elkezdett harcok folynak. A Kanton—Csangsa vasutvonalától keletre Vengyuen városát július 22-én a japán erők egyik szárnya elfoglalta.

Orvosi konzilium

a brit világbirodalom betegágyánál

Newyork: A brit nép hiába túrt és szenvedett — London: A birodalom hadiközik Berlin: Elkerülhetetlen a soradás

Buenos Airesből jelenti a Rador: A Newyork Times című lap londoni tudósítója jelentése alapján foglalkozik az angol közvélemény hangulatával. A lap többek között ezeket írja: Az angol népnek ismét azt mondják, hogy a brit csapatok hősi harc után vonultak vissza. Ez alkalmával azonban a visszavonulás kedvezőtlen benyomást gyakorolt a népre.

Eleinte a brit nép hajlandó volt a britek katonai gyengeségét az elégtelen felszerelésnek és az ellenség légi fölényének tulajdonítani. Most azonban, miután két évig dogoztak a gyárak és az angol nép ezen idő alatt a legsúlyosabb korlátozásokat is elszenvedte, hogy vé-

get vessenek ennek a helyzetnek, azt követeli, mondjak meg

mit csináltak a vezetők ezen idő alatt.

Senki sem kételkedik az angol katonai bátorságában — írja a lap — de úgy látják, hogy a dolgok nem úgy folynak, ahogyan kellene és éppen ezért, ennek úgy kell véget vetni, hogy kiserélik azokat az embereket, akik nem megfelelőek. Anglia népe nem hajlandó már tovább tűrni ezt a helyzetet. Angliában minden alkalommal az a vélemény, ha a vezetők az ügyeket úgy intézik tovább mint eddig, akkor Nagybritannia könnyen elveszítheti a háborút.

«Növekedési fájdalmai» vannak Nagybritanniának

Az angol közvéleménynek ezt a felfogását igazolja különben Cranborne lord, gyarmatiügyi miniszternek az alsóházban elmondott beszéde is. A minisz-

ter ugyanis — a Rador berlini jelentése szerint — az alsóházban szembeszállt azzal a felfogással, hogy a brit birodalom hadiközik

s azt állította, hogy a brit birodalom most folytatja a legélesebb harcot. Cranborne lord kijelentette, hogy a brit birodalom még csak meg sem ingott és csupán növekedési fájdalmai vannak.

Német politikai körök azonban bizalmatlanok Cranborne lord orvosi tudományával szemben és utalnak arra, hogy

a növekedési fájdalmak általában nem akkor nyilatkoznak meg, amikor az egyik szerv sorvadást szenved.

Ugyancsak hihetetlen a miniszternek az a kijelentése is, hogy az angol—szovjet egyezmény nem vonatkozik a gyarmatokra, mert az annyi jelentene, hogy az egyezmény csak a Szovjet és az angol szigetország között lenne érvényes, ami — berlini vélemény szerint — feltétlenül maga után vonná volna Moszkva tiltakozását.

Vegyes érzelmekkel

fogadják Roosevelttől főparancsnokságát

Megirtuk, hogy Roosevelttel azzal egyidejűleg, hogy átvette az angolszás szövetségesek hátseregének főparancsnokságát, Leahy volt franciaországi amerikai nagykövetet vezérkarj főnöké nevezte ki. Washingtonból érkező jelentések arról számolnak be, hogy Leahy kinevezése úgy Amerikában, mint Angliában nagyon vegyes érzelmeket váltott ki. Azt mondják, hogy Roosevelttel maga nem ért a hadvezetéshez és a hetven évnél idősebb Leahyt vette maga mellé, aki hosszú élete folyamán sohasem tett tanúságot hadvezérlési képességeiről. Ilyen körülmények között az újdonsült fővezértől és vezérkarj főnökétől nem sokat várnak.

Ölvenőtezer

élelmiszerjegyet loptak

Párisból jelenti a Rador: Egy tolvajbandának éjszaka idején sikerült behatolnia a 13. kerületi városháza irodáiba, ahonnan 55.000 élelmiszerjegyet elloptak. A rendőrség a vakmerő banditák nyomában van.

Elmeháborodott ember remette

Egler, Mátyas hatvanegy éves Sacalaz-szakáll-házai lakos hosszú időn keresztül ideggyógykezelés alatt állt. Belegése, úgy látszik, az elmúlt éjszaka elme-zavarot okozhatott, mert felkelt az ágyból, baltát vett elő és ezzel az istállóba ment, ahol György nevű övvenhárom éves öccse aludt. Egler Mátyas a baltával öccse fejére sújtott, aki rendkívül súlyos sérüléseket szenvedett, azután a vérből fetrengő embert ott hagyva elrohant és a község határában lévő egyik kútba vetette magát. Holtté ére ott akadtak rá a falubeliek. A súlyosan sebesült Egler Györgyöt a Timişoara-temesvári kórházba szállították.

Bombazáport kíván az anglikán egyház az a német lakosságnak

Genéből jelenti a Rador: Newyorkból jelentik, hogy Virgil M. Pinkley, az United Press újságíró vezérigazgatója, a canterburyi érsekkal folytatott eszmecserejéről beszámolva azt írja, hogy ennek a magasrangú anglikán egyházi méltóságnak az a meggyőződése, hogy az angol-szász szövetségesek győzelme után Németországot szigorú ellenőrzés alá kell rendelni. Olaszországot és Japánt ugyanilyen bánásmódban kell részesíteni. — mondotta az anglikán egyházfő. Nem lesz elég csak rendőri felügyeletet gyakorolni Németországban, hanem a szövetségeseknek új nevelésben kell részesíteniük a német ifjúságot. Nincsen a Bibliának olyan kitétele, mely azt mondja, hogy az embereket saját akaratukra kell bízni, amikor rosszul viselkedtek.

Az eszmecsere végén az anglikán egyházfő kijelentette, hogy ami Németországot illeti, a brit légi-erőnek nagy ürméretű bombákkal kellene támadnia, hogy a német lakosság a háború összes borzalmaival elszenvedje.

URANIA stáger filmszínház (Arad) Telefon 12-32. — Hívós terem

MAI Híradások 8, 7, 0 és 9:30 kor. Csütörtök, szombat 3-kor matiné 30 lei

Egy film, mely lebilincseli a nézőt. — Az év legnagyobb német filmje. — Egy orvos drámája, akit felesége meggyilkolásával vádolnak?

Dr. DERUGA BÜNPERE

WILLY BIRGEL, GERALD HE KATT, KATHE HOCK, GEORG ALEXANDER

23. sz. háborús híradó Székesfehérváron

FORTIM (Arad) nyáron is nagy filmeket játszik. Városunk egy-düből szelűztetett filmesen hívós terme. Telefon 20-10. Híradások 5, 7-15, 9:30. Működés 3-kor matiné 30 lejcs helyi árakkal

Ma nap egy szenzációs filmbemutató. Egy izgalmas bűnügyi film! A rendőrség harca egy nemzetközi ékszerlovaj banda ellen.

EYCK komiszárius Főszerepben: Paul Klinger Anneliese Uhlig

Ma közkívánatra visszavonhatatlanul utójára

Élet a keresztútnál Lil Bagover, Willy Fritsch Tessedák M. 22. sz. híradó

— **A hadirokkantak, hadiövezgyek és hadiárványok jogai és kötelezettségei.** Bucurestiből jelenti a Rador: A hivatalos lap rendeletét közzé teszi, amely a hadirokkantak és háborús balesetet szenvedett, valamint hozzátartozóik, továbbá az eltűntek és halotyak hozzátartozóinak jogait és kötelezettségeit állapítja meg. A hadirokkantakat és hadiövezgyeket a törvény a nemzet kiváltságos polgárainak minősíti, a hadiárványokat pedig a nemzet gyermekeinek tekinti és ezeknek joguk van a lakosság és a hatóságok megkülönböztetett tiszteletére és támogatására, ezenkívül a többi állampolgárral szemben elsőbbségi joguk van.

— **A vaskereszt kitüntetései.** Berlinből jelenti a Rador: A vaskereszt lovagkeresztjét eddig ezeröttszáz nemi és szövetséges katona kapta meg. Ezek közül ötszáz a légiőrség tagja. A tölgyfalombokkal, kardokkal és gyémántokkal díszített lovagkeresztet eddig csak két iszt kapta meg: Mölders és Galland repülőzredek.

— **Aradi vasúti nyugdíjak fizetése** e hó 24-én és 25-én történik az aradi állomási pénztárnál.

— **Indus önkéntesek az olasz hadseregben.** Rómából jelenti a Rador: Az olasz hadseregfőparancsnokság által kiválasztott bizonyos számú indus hadifegyvert szabadon bocsátottak s mint a Tevere című lap közli, önkéntesek gyanánt besorozták az olasz hadseregbe. Az indus önkéntesek gyarmati katonai egyenruhát kaptak, letették az esküt és minden joguk, köteleységük azonos az olasz katonáival.

— **Templomüresen Aradon.** Az aradi Szilvás- és Kádás-telepek templomában vasárnap, Szent Anna napján, a templom szűzszentjének ünnepén templomüresen lesz. Délután tíz órakor ünnepi nagymisét mondanak.

— **Házasság.** Oláh Gizi és Bokor Géza e hó 25-én délelőtt tíz órakor tartják esküvőjüket az aradi minorták templomában.

— **Gyógykezelés betegsége miatt megvált az életét.** Hare Anna nyolcvennyéves Tarnava-Mécskiskülföldi megyei Seuca-Szőkefalvai asszony, aki gyógykezelésben szenvedett, hozzátartozói távollétében a csűrben felakasztotta magát és meghalt.

— **Vesszőbűves betörők ruhaneműt és készpénzt loptak.** Edig még ismeretlen tettesek behatoltak a devai rendőrség közüzemgazdálkodási osztálya vezetőjének lakásába, ahonnan nyolcvanezer lei értékű ruhaneműt és hétézer lei készpénzt vittek el. A betörők elvitték a rendőrtiszt pénztárcáját is, amelyben az iratai voltak. Betörők jártak Ionescu Titus almérnöknel is, ahonnan ugyancsak ruhaneműt loptak el. A betörők kézrekerítésére megindult a nyomozás és ennek során a gyanúsítottak között volt Sarb Alexandru zámí földműves is, aki az aradmegyei Corbeș-i-Maroshollós községben a templomból ellopták két oltárterítőt. Ezeket egy devai korsmárosnak adta el hat száz leier.

— **Adományok.** Jusztin András tűzkárosult omori gazda számára lapunk kiadóhivatalában Gara János (Arad) 3000 lei, Cs. P. 100 lei, Sundhausen István és Brosch Imréné, Tulpik Jozsefine elhalálózása alkalmából koszorúmegváltás címén 500 lei adományozott. — A Devai lakó övezgy Balogh Jánosné számára a devai katolikus plébániához a következő adományok folytak be: Imets Irén 200 lei, Borbáth Vilmosné 100 lei. — A Timisoara-temesvári Magyar Házban P. E. ezeröttszáz lei adományozott a Kakuk-otthonnak, ezeröttszáz lei pedig a Fratelia-ujkissodai gyermekotthonnak. — A Timisoara-temesvári dr. Kakuk csecsemőgondozó és napközi gyermekotthon javára, az intézet vezetőségénél, újabban az alábbi adományok folytak be: Joian 2000 lei, N. N. 1000 lei. — A kis Karcsi szerencsés világrajzjöttének örömjárandékaként a Kakuk-gyermekotthon kispajtasainak 1000 lei. — A Kardos-telepi napközi gyermekotthon számára az otthon vezetőségéhez újabban a következő adományok érkeztek: V. M. F. 200 lei, V. M. 40 lei, Veronka 100 lei, Sz. 250 lei, Markov 100 lei, Böth 100 lei és Kacsárdy 500 lei. — Az arad-ségai Magyar Napközi Otthon részére újabban az alábbi adományoztak: Juhász György 500, Fekete János 100, N. N. 200 lei.

— **A gabonárak Magyarországon.** Budapestről jelenti, hogy a magyar kormány tagjai minisztertanácsot tartottak, amelyen a gabonaművek árának megállapításáról tárgyaltak. A minisztertanács határozata értelmében a buza és rozs ára továbbra is változatlan marad, míg az árpa árát métermázsánként 24.50 pengőben, a zab árát pedig métermázsánként 27 pengőben állapították meg. Elhatározták azt is, hogy a kenyér árát kilónként négy fillérrel leszállítják.

— **Megkéselt éjjeli őr.** A Galati közelében levő Filesti község határában. Duca ügyvéd szülőjébe ismeretlen tettesek éjszaka be akartak hatolni. A szőlőcsoász észrevette őket és lármát csapott, mire a banditák késekkel megátázták a csőzt és összeszurkálták, majd elmenekültek. A szőlőcsoász súlyos sérüléseivel kórházba szállították, a tettesek kézrekerítésére pedig megindult a nyomozás.

— **Jótekonycélu nyári ünnepély a Vörös Kereszt rendezésében.** A Vörös Kereszt Egyesület Timisoara-temesvári fiókjá vasárnap, július 26-án a Renascerea egyetletnek a Bega mentén levő klubhelyiségében nyári kerti ünnepélyt rendez, amelyre a közönséget ezuton is meghívják. Az ünnepély délelőtt tizenegy órakor kezdődik és a késő estj órákig tart. Zene és különböző szórakozások gondoskodnak majd arról, hogy a közönség jól érezze magát. A jótekonycélu nyári ünnepély iránt városszerre nagy érdeklődés nyilvánul meg.

— **Cukrot kiváltani!** Timisoara-temesvár város gazdasági hivatalának intézkedése szerint a június hónapra 250 kilogramm a 2. számú cukorjegy alapján július 25-ig vehető át a kereskedőknél. A gazdasági hivatal felszólítja a kereskedőket, hogy a 2. számú cukorjeggyel július 27-én és 28-án számoljanak el a közelítési hivatalban és az elszámolás alkalmával kimutatást (borderót) hozzanak magukkal.

— **Az utak tisztántartása.** A belügyminiszteri rendelet adott ki a városok és községek tisztaságának ápolása érdekében. Ezen rendelet értelmében, melyről annak idején megemlékeztünk, az utaknak fűtől való megtisztítása nem vonatkozik arra a gyepre, melyet apolnak és rendszeresen kaszálnak, hanem csak a gazra. Kovácsoknak és bogárokknak szigorúan tilos iparukat az utcán kifejteni, ugyancsak tilos a lovakat az utcán kifogni és a szekereket ott állva hagyni. Városokban ez csak azon a helyeken van megengedve, melyeket erre a célra külön megjelöltek. A rendelet ellen vétőket ötvontól ezeröttszáz leig terjedő pénzbírággal büntetik.

— **Amerikában minden gyapotkészletet hadi célokra fordítanak.** Stockholmól jelenti a Rador: Az Associated Press washingtoni értesítése szerint az Egyesült Államokban mostantól fogva a gyapotot csak katonai célokra szabad felhasználni.

— **Halálra sújtotta a vilám.** A Tarnava-Mécskiskülföldi megyei Blajel-Balázsteke község főúttól határozottan vihar vonult el és a vilám agyonisította. Vancu Ioan huszonhat éves legényt, akinek megszennedetett holttestét csak a vihar elmúltával találták meg a közeg lakói.

— **A sör maximális ára Devai.** A devai városvezetés a következőképpen állapította meg a sör maximális árát: Literes üvegben a sörraktárban hárminché lej, házhöz szállítva 40 lei; félliteres üvegben a raktárban 23 lei, viszonteladóhoz szállítva 31 lei, korsó sör 30 lei, pohár sör 17 lei és regal sör 12 lei.

— **Hushány Északamerikában.** Rómából jelenti a Rador: A brit rádió közli, hogy az Északamerikai Egyesült Államokban hushány tapasztalható, aminek főoka a szállító eszközök hiánya.

— **A kaucsukhiány felboríthatja Roosevelt összes háborús terveit.** Genéből jelenti a Rador: A New York Herald Tribune című amerikai lap rendkívül sötét képet fest az Északamerikai Egyesült Államok anyagihiányáról. A lap a többi között azt írja, hogy „az amerikai kaucsukhiány nemcsak kétségbeesítően súlyos valóság, de oly tény, mely szerencsétlenül befolyásolhatja úgy a hadvezetést mint a polgári életet”. A New York Herald Tribune arra a megállapításra jut, hogy csak egy csoda mentheti meg Amerikát e hiány komoly következményeitől.

— **Meglopták az állományok.** Alexoj Silvia Hunedoara-Hunyadmegyei Criseni-Pusztafalán községbeli asszony Devaról haza akart utazni. Amikor felszállt a vonatra észrevette, hogy ismeretlen tettesek az állományon ellopták a kizításkáját, amelyben pénze és iratai voltak.

— **Anyakönyvi hírek.** A Timisoara-temesvári anyakönyvi hivatalban a következő bejegyzések történtek: Születtek: Bäcker Henrik szabad fia Helmut, Novac Petru szolga fia Alexandru, Guidi Luigi Ciresa-cserestemes; gyáros fia Giuseppe. Házasságot kötöttek: Moldovan Ioan Chisoda-Ujssodai segédjegyző és Mesaros Lucretia. Meghaltak: Niemetz Ferenc 82 éves kertész, Lecsitz Boriszláv 53 éves kereskedő. Szántó Iona 74 éves, Vitan Cornelia Matei 47 éves, Buruc Alexandru 39 éves Berini-Temesberényről.

— **A villámcsapás felgyújtott egy csűr.** A Hunedoara-Hunyadmegyei Romos községben a villámcsapás felgyújtotta Bota Ioan gazda csűrjét. A gazda és háromtagú családja a csűrben aludt, de amikor a vihar kitört, bementek a házba. A csűrben hetvenezer lei értékű széna volt, amely elégett.

Második-front-pótiék

Kalkuttából érkező jelentések szerint az angolok Indiában engedélyezték a kommunista párt működését és azokat a bolsevista vezetőket, akiket néhány hónap előtt még tiltott propaganda miatt börtönbe vetettek, most szabadon bocsátották. Ez nyilván válasz akar lenni Gandhi és híveinek azon állásfoglalására, mellyel követelték, hogy az angol hadsereg hagyja el Indiát. Ha már a brit nagyzási mánia nem tudja megnyerni a hinduk szívét, ám jöjjenek a vörösök és ezek tanítsák mőresre őket. Vagy talán ezzel akarják pótolni a bolsevisták által annyira sürgetett második frontot?

— **Kevés a vas a Szovjetunióban.** Stockholmól jelenti a Rador: Mint itt értesülnek, a szovjet hatóságok elrendelték az épülőfélben levő moszkvai Szovjet-palota lebontását és anyagának felhasználását. A palota vasvázat beolvasztják és más célra fordítják. A New York Herald Tribune elírta, mint Moszkvából származót közli és hozzáfűzi, hogy a szovjet hatóságok ezen elhatározásának oka az egyre nagyobb arányokat öltő vashiány a Szovjetunióban.

— **Zsidókat toboroznak „Palesztina benépesítésére”.** Isztanbulól jelenti a Rador: A zionista világ-szövetség intézőbizottsága egy ideje nagy tevékenységet fejt ki és megbízottakat meneszt a senleges államokba, azzal a céllal, hogy zsidókat toboroznak „Palesztina benépesítésére”. Egy ilyen megbízott most diplomáciai utlevéllel, Isztanbulba érkezett.

— **Rövid aradi hírek.** Az aradi törvényszék 5000 lei pénzbírással sújtja a Hack Ferenc varsandi lakost, akit tetten értek, amikor idegen valutát adott el egy ismerősnek. — Harnos Zsófia Greceanu-utca 4. szám alatt lévő lakásában fényes nappal tolvaj járt. Az ismeretlen tettes álkulcs segítségével hatolt be a lakásba, ahonnan 12 ezer lei értékű ruhaneműt loptak. — Graniceri-Ottolka községben Peguba Ioan 62 éves gazda felakasztotta magát és mire tettét észrevették, halott volt. Az öngyilkosság oka ismeretlen.

— **Aki harminckett éve át aludt.** Karisson Karolina, Svédország egyik déli városában lakó nő még 1909-ben elaludt és azóta, csupán néhány perces megszakításokkal, mostanáig aludt. Az akkor még fiatal leányt harminckett éve keresztil édesanyja ápolta és amikor néha-néha rövid időre felébredt, táplálta. Néhány hét előtt felébredt és felkelt. Ki akart menni, de az ajónál összeesett. Az esésnél szenvedett sérülések által okozott fájdalom teljesen magához térítette a nőt, aki senkit sem ismert fel hozzátartozói közül. Karisson Karolina most közel hatvan éves, de az alvás uglátszik használt neki, mert alig látszik negyven évesnek.

Muzi

Pénteken, július 24-én Aradon a mozik műsora a következő: Aro: Az operabál (német film). Corso: Állat az emberben (francia film). Forum: Élet a keresztutná! (német film). Uránia: Dr. Deruga bűnpere (német film).

Ügyeletes gyógyszerárak

Pénteken, július 24-én Aradon a következő gyógyszerárak tartanak szolgálatot: Lager (Reg. Maria-u.) és Berger (Saguna-ut és General Coanda-utca sarok).

Pénteken, július 24-én Timisoara-temesvárótt a következő gyógyszerárak tartanak ügyeletes szolgálatot: Belvaros: Irgalmasok (Sft. Ioan-utca), Gyárvaros: Maszaltis (Eada Cartan-tér), Erzsébetváros: Sarga (Porumbacu-utca), Józsefváros: Ursu (General Dragalina-tér), Mehalában a Corvin, Fratelia-Ujssodán a Panafth és Freidorf-Szabadfalun az Eremici gyógyszerár.

EGYETLEN NYÁRI SZÓRAKOZÓHELY ARADON

Sláger Sláger Sláger

zombatól ANNY SHERIDAN a Hollywood-i tökéletes szép-égyvesseny első helyezettje

ANGYAL VAGY

című filmjében

Még csak ma gyönyörködhet az Operabálban

ARO

KERT, ARAD

TELEFON 24-45

Előadások

3. 5. 7. 10 és este 9.30-kor a kertben

A FILM VILÁGA

EGY VONAT ELINDUL

Pompás Bavaria-film tele humorral és szerelemmel

Egy vonat elindul. Ez a címe az egyik Bavaria-filmnek, amelyben a régi, de mindig aktuális szerelemről van szó. Szórakoztató és derűs már az is, ahogyan a film kezdődik. Az, ami a csinos, fiatal Michael Gardennal az állomáson történik, még a kalandokat kedvelők számára is kissé szokatlan. Ugyanis amikor Michael Garden a vonat megérkezése után a szép Wolters Hannelore asszony elé akar sietni, aki hajlandóan mutatkozott arra, hogy egy régebbi föltöt huszonnégy órára meghosszabbítson, hirtelen egy fiatal leány borul a nyakába, kedvesen megöleli és sugva arra kéri, legyen kedves hozzá, mert különben dráma történhet. Michael Garden teljesíti a fiatal leány kérését annál inkább, mert fiatalos szépsége elbájolja. Azt pedig úgy sem lája már, hogy közben Wolters Hannelore asszony, bár kissé csodálkozva is, de szintén egy férfi nyakába borul. Michael Garden kedveségét hamarosan megújja az ismeretlen fiatal hölgy, aki tulajdonképpen Wagner Helenával, egy ismert

berlini fényképésznővel azonos. Wagner Helena ugyanis csak azért rendezte így az egészet, hogy megővje a megdondatlan Wolters Hannelore asszonyt egy olyan lépéstől, amely házását veszélyeztette. Helena ugyan úgy tesz, mintha Michael Gardent könnyelmű és felületes szoknyavadásznak hinné, a valóságban azonban mégis tetszik neki a fiatal férfi. Nevét és lakását természetesen nem árulja el és még azután is titkolja kilétét, amikor a szerelemre gyulladt férfi telefonon felkutatja. Ezzel most már ő teszi kockára egész boldogságát. Szerencsére a vígjáték „Happy end”-del végződik és így Wagner Helena és Michael Garden is, az utolsó pillanatban, amikor ismét elindul egy vonat, egymásra találhatnak. Michael szerepét Ferdinand Marian, Helena szerepét pedig Leny Marenbach alakítja. A több szerepeket Alice Treff, Hans Zesch-Ballot, Lucie Englisch és Georg Alexander játsszák sok humorral.

TOSCA ÉS CAVARADOSSI
Imperio Argentina és Rossano Brazzi,
a Tosca-film főszereplői

RÖVID FILMHIREK

Tourjanski Viktor rendezésben megkezdődtek „Szerelmi történet” című új UFA-film felvételei. A főszerepeket Willy Fritsch, Cristl Mardayn és Hannelore Schroth játsszák. A zenét Peter Kreuder írta.

A babelsbergi műteremben a „Rádbizom a feleségem” című Terra-film felvételeit kezdék meg Heinz Rühmannal és Aldina Mandlowával a főszerepekben. A többi szerepet Werner Fütterer, Else von Möllendorf, Paul Dahlke és Alexa von Porembsky játsszák.

A Nagy árnyék című Tobis-film főszerepét Heidemarie Hatheyer alakítja. A filmet Paul Verhoven rendezte.

A Herbert Selpin által rendezett Titanic című Tobis-filmben. Ott vonatban játsza Smith kapitány szerepét, aki a borzalmas katasztrófa után a bűnbak lett, holott csak néhány tőzsdemágnás akaratának bábja volt. Smith kapitány a katasztrófanál szintén életét vesztette.

A Francesca da Rimini címmel készülő Berlin-film A sziv hangja címmel kerül majd bemutatásra. A rendezést Johannes Meyer végzi. Marianne Hoppe, Karl Kuhlmann, Ernst von Klipstein és Eugen Klöpfer alakítják a főszerepeket. A film cselekménye a század elején az egyik Hansavárosban játszódik le.

Találó válasz

A szép szőke filmsztár egy ízben egy beképzett, üresfejű tisztelőjével beszélgetett.

— A női szépség előttem mindig a legnagyobb volt — áradozott az illető. — De úgy találtam eddig, hogy a szép nők nem mindig szellemesek.

— Az lehet — válaszolta Marfa Harell — ugyanis szépeknek kell lenniük, hogy a férfiak belénk szeressenek, de egyben ostobáknak is, hogy őket szerelni tudjuk.

A KERINGÓ VARÁZSA
Willy Fritsch és Mária Holst a Bécsi vér
című film egyik jelenetében

Nagy művészek filmje

Az ötven éves férfi

Egy öregedő sziv utolsó fellángolásának meghatározó története

Ez az UFA-film egy élete delén álló férfi utolsó fellángolásának és egy, majdnem tragikumba fulló szerelemnek szivbemarkoló története. Hanckel báró, az 1870—71. évi háború deresedő fejű, legendás ulánusa és Pütz kamarás között életre szóló barátság szövődött. Hanckel báró, a kamarás fiát, Pütz hadna-

per összeomlással fenyegeti a fiatal Lothár, mire Hanckel báró igyekszik az ügyet rendezni és keresi Krakow földbírtokost, hogy pártfogolja, Pütz Lothár érdekében valamilyen egyezséget hozzon létre. Krakowéknál megismeri Rosvitát és a leány szépsége, kedvessége sebet üt az öregedő ulánus szívében.

Lothár közben egy utolsó kártyára, a berlini nagy akadályversenyre teszi fel egész jövőendő sorsát. Rosvita megszőkik hazulról, hogy jelen lehessen a versenyen, de amikor Lothár megbizva, hogy vagyona roncsaival, háromezer márkával fogadja meg a lovat, attól való félelmében, hogy Lothár, nem nyeri meg a versenyt, nem teljesíti a megbízást. Lothár lova nyer, de a remélt hatvanezer márká helyett a szepegő leány fogadja a verseny győztesét. A fiatalok összeszólaloznak, Rosvita hazautazik és sértett önérzetében hajlik apja rábeszélésére és az öregedő, de duszadag Hanckel báró menyasszonya lesz. A legénybucsun Hanckel báró többet iszik a kelleténél, neveltséges pohárköszöntőt mond és végül annyira elveszti lába alól a talajt, hogy Lothárnak kell helyette eljárni Rosvitával az ilyenkor szokásos menyasszony áncot. Rosvita és Lothár érzik, hogy egymáshoz tartoznak. A közben kijózanodott Hanckel tanuja lesz beszélgetésüknek, felelősségre vonja a fiatalokat, de amikor meg tudja, hogy már régen szeretik egymást, maga mutatja be az imént még a kagac kárságnak az új szerelmi ígnyeséért és ő maga csendben, vérző szívével hazahajtatja a reggeli szürkületben. Az ötven éves férfi szerepében Hans-Joachim George nyújt kiváló alakítást, míg a fiatal földművelő szerepét színjátékos tehetsége teljes latbavevésével Ilse Werner játssa.

Hatásos jelenet a „Kaland Hainában”
című pompás filmből

gyot a saját fiaként szereti és megígéri a haldokló anának, hogy fiát, Lothárt, soha el nem hagyja. Lothár, egy ezrednapien beleszeret Krakow Rosvitába és csak később tudja meg, hogy Rosvita annak a földbírtokosnak a leánya, akivel apja gyűlölködő, kishagyig menő pert folytatott évtizedeken keresztül. A

Európa-filmhíradó

BERLIN

Johannes Heesters, annyi sikeres film főszereplője résztvevő legutóbbi filmjének, az Amikor az asszonyok hallgatnak című filmnek bemutatásán. A közönség lelkesen ünnepelte a fiatal filmszínészt, akinek számtalan auogramot kellett adni. Vele együtt jelent meg a színpadon Hansi Kno eek is, aki szintén sok tapost kapott, a közönség kitüntető figyelmére mégis inkább a filmszínész felé fordult.

KOPENHÁGA

Zarah Leander, a népszerű filmszínésznő Nagy szerelem című filmje óriási sikerrel fut az egyik nagy kopenhágai moziban. A dán sajtó megállapítása szerint ez a film nagy, nemzetközi csillaggá avatja a kitűnő színésznőt.

RÓMA

Carola Höhn, a Vidám csavargók című film főszereplője öt éves szerződést kötött az olasz filmstudiókkal. Első olasz filmjének címe a „Mama” lesz, amelyben Beniamino Gigli és Emma Gramatica lesznek a partnerei.

OSLO

Az Annelie című UFA-film hetek óta telt ház előtt kerül bemutásra az egyik oslói filmszínházban.

PARIS

A Hindu siremiék szokatlan érdeklődést váltott ki a párisi lakosság körében. La Jana, akit a párisi közönség még táncosnő korából ismer, nagy sikert aratott ezzel a filmjével.

BÉCS

Paula Wessely és férje Attila Hörbiger kisleányokkal együtt a Bécsben levő villájukba vonultak vissza és ott pihenik ki a Nostalgia című film felvételeinek fáradalmait.

A Timisoarai városi mozik műsora ■ Előadások kezdete 5, 7, 9-kor. Vasár- és Ünnepnap d. e. 11 és d. u. 3-kor

CAPITOL

Egy színész életéről készített film

Illuzió

Tourjansky rendezésében

Főszerepben: Brigitte Horney és Johannes Heesters

THALIA

Egy lány története, aki megszökök, hogy hozzá mehessen ahhoz, akit szeret

A kékszakáll

Lilja Silvi — Umberto Melnati

APOLLO

Rindókészültség

Bűnügyi regény, melyet átszó a szerelem. A német tűzérőség hősi küzdelme

Heli Finkeneller — Ernst v. Klipstein

Apróhirdetések

FIGYELMEZTETÉS. Az apróhirdetések díja előre fizetendő. Gyakran előfordul, hogy hirdetőink távbeszélőn adják fel apróhirdetéseiket. Tekintettel arra, hogy ilyen esetekben az apróhirdetések számlázása és a hirdetősi díj beszedése munkatöbblettel jár, a pénzbeszedő alkalmazása révén költségőbblettel is jár, a nem a feladás alkalmával fizetett apróhirdetések díja a rendes díj kétszerese.

DJSZABÁS. Alláskeresés rovatban tíz szög tizenöt lei, minden további szó kettő lei. Minden más rovatban tizenöt szög harminc lei, minden további szó három lei. Vastagabb betűvel a díj kétszerese. Jelzés és „Cim a kiadóban” jelzésű hirdetéseknel tíz lei pótdíj fizetendő. Üzleti hirdetések csak keretes hirdetésként vehetők fel.

Alkalmazás

Férfifodrászsegédet azonnalra felvesznek, Birkenhauer Péter, fodrász, Arad, Andrényi-cég mellett. (3131)

Napszámot, fiatal, azonkívül egy géplakatos felveszünk. Timisoara-Temesvár, III., Carol-körút 45. (1904)

Idősebb megbízható mindenre vagy bejárónő azonnal felvétetik. Timisoara-Temesvár, Vasile Alexandri-utca 2, III. emelet 8. (1906)

Jólfiző mindenre jó fizetés mellett felvétetik. Timisoara-Temesvár, III., Odobescu-utca 13, szám alatti villában. (1911)

Kerestetik azonnali belépésre pintérmester júliusra, augusztusra, vidékre teljes ellátás és fizetéssel. Ajánlatokat: „HD” jellegre Reclama hirdetőbe, Eminescu-utca 8. (3158)

Allást keres

Négy középiskolát végzett, három nyelvet beszélő urilány irodai gyakorlatait, tisztviselői, pénztárosi, vagy hasonló állást keres. Braşov-Brassó, Vulcan-utca 10. (1903)

Idősebb nyugdíjas keres tisztviselői, faktárnoki, pénzbeszedői, portási, vagy hasonló állást. Braşov-Brassó, Vulcan-utca 10, szám. (1902)

38 éves magyar nő házzvezető; állást vállal magános urnál. Cim Reclama hirdetőben, Arad, Eminescu-utca 8. (3153)

Anyahelyettes vagy házzvezetőni állást vállal intelligens, a háztartásban jártas nő. Ajánlatokat „Otthon” jellegre Reclama hirdetőbe, Arad, Eminescu-utca 8. (3154)

Lakás

Különbejárható butorozott szoba a II. kerület központjában, zónában kiadó. Cimeket a Timisoara-Temesvári kiadóba kérek. (5197)

Kersek egy kétszobás (esetleg előszobával) modern lakást Aradon. Cim Reclama hirdetőben, Arad, Eminescu-utca 8. (3159)

Adás-vétel

Jó állapotban lévő használt díjóra ebédli olcsón eladó. Németh Béla, Arad, Şaguna-ut 153. (3156)

Köszönetnyilvánítás
Mindazoknak, akik felejthetetlen drága halottunk

PRAZNOVSKY GYURGY

temetésén virággal és megjelenésükkel tájaldalmunkat enyhíteték, köszönetet mondunk. Különösen köszönetet mondunk a CFR. fűtőház és műhely alkalmazottainak, valamint Ionescu Ion urnak és a cipész-mestereknek magasztos beszédekért

Praznovszky-család

ágyak, szekrények, kombinált szekrény, matracok, ottománok, Thonet-székek, varrógépek, konyhabutorok, egyes ágyak, szekrények, kombinált szekrények olcsón, kasszák és irodaberendezések stb. olcsón kaphatók Bldariunál, Timisoara IV. kerület Küttl-tér 2, az udvarban. Megvételre keressünk sürgősen teljes lakásberendezéseket, szőnyegeket, varrógépeket stb. Magas árat fizetünk. (3663)

Eladó 1-es purifikátor Hoffher Schrantz Cj. Schutleworth 3 felvonós. Merkovics Géza Timisoara-Temesvár, IV., Fröbl-utca 46. szám. (1900)

Ház eladó. Fratelia, VI. utca 28 szám. (1890)

Eladó 40 drb ártány, 54 koca, 5 drb kan, 8-10 hónapos báznai sertések, részben alkalmasak hizlalásra. Érdeklődni Arad Mosóty-telep, Gradiste, Petru Rares-utca 85-95, Cotroc Petrunál. (3140)

Veszek tábori és színházi látesövet, teniszütőt, Biedermeier régiségkereskedés, Timisoara-Temesvár, I. Mercy utca 1. szám, telefon 11-77. (1899)

Veszünk lakatos- és kovácsműszármot, valamint jó állapotban lévő párhuzamos szatukat, Benedek, Timisoara-Temesvár, IV., Gelu-utca 49. szám. (1910)

Eladó egy íróasztalra való üveg, ruhaszekrény, almárium, egy díván, dohányzóasztal és egy kétszárnyu ablak. Timisoara-Temesvár, V., Dr. Marinescu-utca 11. szám. (1907)

Megvételre keressünk jókarban lévő használt hordókat 5-10 hl. Ajánlatokat „HD” jellegre Reclama hirdetőbe, Arad, Eminescu-utca 8. (3157)

Vennék kisebb szőlőt, lakható kolnával a Hegyalján. Cim Reclama hirdetőben, Arad, Eminescu-utca 8. (3152)

Malomkövek és eredeti svájci malomszita-sejlymek

nagy választékban kaphatók „ARTEC” R. T.-nál, 1. el. Timisoara IV, Str. I. C. Brătianu 13/a

Eladó szekrények, ágyak, ágybetétek, képrámák, asztalok. Arad, Cjorogariu-utca 15. Megtekinthető a házmasteré, (3137)

Kersek 15-20 m. hosszú, 3/4 colos vastag öntöző gummicsovét, 6 drb, 3/4 colos csapot holjenderrel. Benedek, Timisoara-Temesvár, IV., Gelu-utca 49. szám. (1908)

Tolókoesi betegnek, jó karban, valamint 10. és 12-es szarvasagancs eladó. Gerje Károly, Lugoj-Lugos, V. Mihai-utca 5. szám. (1886)

A Tempo bizományi üzlet Arad (Fischer Eliz-palota) ajánl: keleti és belföldi szőnyegeket, íróasztalokat, varró- és irógépeket, káposzoba-, ebéd- és szanobutorokat, csillárokat, festményeket, rekamiéket, kasszákat, egyes butorokat. Porcellánok és dísz tárgyak nagy választékban. Veszünk megbízóink részére teljes lakásberendezéseket, modern és antik butort, szőnyegeket, ezüstöt, varrógépet, nemes porcellánt. Zálogédilaját meghosszabbítjuk. Futárunk hetenként kétszer megy Timisoarara. Tempo, Arad (Fischer Eliz-palota.) Telefon: 19-75. (4028)

Gyermekkocsi, rojlós, krémszinű, betegtolókoesi, jégsekreény, fürdőkád, konyhabutor, ottomán, 3-as pénzsekreény, 500 kgr-os mérleg eladó. Timisoara-Temesvár IV., Fröbl utca 36. II. emelet 25. (3711)

IMPRUMUTOKRÓL

Okmányokról Iratokról és Számlákról

FOTOKÓPIA

eredeti nagyságban, kicsinyítve vagy nagyítva

TELEFON 34-30

FOTO STUDIO

ENGEL ENDRE fényképezési műtermében :: TIMISOARA I, PIATA LIBERTATI 14

Zongora, fekete, eredeti, rövid, egy Braunstein. Arad, Eminescu 29. (33)

Világos modern konyhaberendezés, adó. Arad, Cició Pop-utca 10. (34)

Kersek megvételre 2000-3000 lit vastartályt, vagy fakádat, kifogás állapotban. Benedek, Timisoara-Temesvár, IV., Gelu-utca 49. szám. (19)

Különléte

Kersek központban varrodának üres szobát azonnalra. Cimeket Reclama Hirdetőbe, Arad, Eminescu 8. (3)

Régi nyakkendőből ujat készít Szűts Timisoara-Temesvár I., Diaconovici Leut 20 szám, ajtó 3. (19)

Figyelem! Füzes kiadó a család érdekében. Érdeklődni: Arad, Sava Raicu-utca 3. (3)

Elcserelném 55.000 pengőre értékű, teljes komfortos nagyváradai kettő lakás házamat, hasonló értékű aradi, timisoarai-val. Cimeket „62” jellegre Reclama hirdetőbe, Arad, Eminescu-utca 8. (35)

Szép akar lenni?

Használjon KULKA-féle Illomtekrém, Illiom-tejszappant és Illiompuddingot három színben. Kapható kizárólag

Városi Gyógyszertárban

a „Fekete Sasoz” az Arad Szarvas épületében

Timisoara I., Piata I. C. Brătianu

Tartós hullám

a legújabb módszer szerint olajjal főzve

WALTRIC fodrász Timisoara

II., Traian-tér és Str. Statuilor, cel Mare sarok, 1-2-3-6 villamos megállójánál

Az Aid-nagyenyedi református Isten Kollégium tanítóképző intézet igazgatósága.

853-1941/42. sz.

PALYAZATI HIRDETÉS

helyettes tanári és internatusi s. ügyelői állásokra.

Az Aid-nagyenyedi református Isten Kollégium előjárósága 1942. augusztus 10-iki határidővel új pályázatot hirdet a tanítóképző intézet szükséges következő tanári állásokra egy helyettes vallástani, egy francia szakos, egy történelem és egy természettan-vegytan szakos, egy torna, egy kézimunka és egy gazdasági tanári, továbbá két tanítói szolgálatu és egy felszolgálatu internatusi s. felügyelői állásra.

Pályázni óhajtok meglévő okmányokkal felszerelt folyamodványt, fenti határidőig küldjék be a tanítóképző intézet igazgatóságához. S. vagy írásos érdeklődésre részletesen világosítással is szívesen szolgálunk. Csefő Sándor, igazgató

H I R D E S S E N

a DÉLI HIRLAPBAN

Tiparitá a 23 Iulie 1942